

Θεωρία & Ασκήσεις στη Γλώσσα – Κεφ. 1.1. Ο φίλος μας το δάσος

ΘΥΜΑΜΑΙ: ΧΡΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ, ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ, ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

<p>Χρονικοί σύνδεσμοι (φτιάχνουν χρονικές προτάσεις)</p>	<p>Με τους χρονικούς συνδέσμους όταν, μόλις, καθώς, αφού, ενώ, πριν, προτού, ώσπου, όποτε, αρχίζουν προτάσεις που φανερώνουν χρόνο (το πότε γίνεται αυτό που λέει η προηγούμενη ή η επόμενη πρόταση).</p> <p>π.χ. Μόλις τον είδε, έτρεξε να τον χαιρετήσει.</p> <p>π.χ. Εγώ θα γίνω γιατρός όταν μεγαλώσω.</p>
<p>Χρονικά επιρρήματα</p>	<p>Τα χρονικά επιρρήματα είναι άκλιτες λέξεις που συνοδεύουν τα ρήματα και τα προσδιορίζουν δίνοντάς μας πληροφορίες για τον χρόνο.</p> <p>π.χ. Η Αγγελίνα έφυγε για τη Θεσσαλονίκη χτες.</p> <p>Χρονικά επιρρήματα είναι τα: πότε, τώρα, τότε, πριν, μετά, σήμερα, αύριο, χτες, μεθαύριο, πέρ[υ]σι, φέτος, απόψε, αργά, νωρίς, οποτεδήποτε, όποτε, άλλοτε, κάποτε, ύστερα, έπειτα, επιτέλους, κιόλας, αμέσως, σπάνια, συχνά, τακτικά, πότε πότε κ.ά.</p>
<p>Φράσεις με προθέσεις</p>	<p>Υπάρχουν και μερικές φράσεις με προθέσεις που δηλώνουν χρόνο</p> <p>Π.χ. από καιρό, σε λίγο, κατά το μεσημέρι/βράδυ κλπ., έως ότου να, κάθε που, μέχρι να.</p>

1. Υπογράμμισε τις λέξεις, τις φράσεις και τις προτάσεις που φανερώνουν χρόνο:

- α. Μεθαύριο θα πάμε εκδρομή στο πάρκο.
- β. Όταν άκουσε τα νέα, έβαλε τα κλάματα.
- γ. Μετά τη βροχή, βγαίνει πάντα το ουράνιο τόξο.
- δ. Προτού ξεκινήσεις, πάρε με τηλέφωνο.
- ε. Από την αρχή διαφωνούσαν σε όλα, αλλά τελικά συμφώνησαν.
- στ. Μέχρι να γίνει το φαγητό, θα έχω τελειώσει το διάβασμα.
- ζ. Όταν φτάσαμε, ήταν πια αργά.

2. Συμπλήρωσε τα κενά των προτάσεων αλλάζοντας τις φράσεις στην παρένθεση με το κατάλληλο **χρονικό επίρρημα** από το πλαίσιο:

αρχικά, μεθαύριο, χθες, φέτος, αμέσως

- α. Η γιορτή του Δημήτρη είναι (σε δύο μέρες) .....
- β. Σταματήστε (χωρίς καθυστέρηση) ..... αυτό που κάνετε!
- γ. Έβρεχε ασταμάτητα (πριν από μια μέρα) .....
- δ. (Αυτήν την χρονιά) ..... πηγαίνω στην Πέμπτη Δημοτικού.
- ε. (Στην αρχή) ..... διπλώνουμε το χαρτί σε δύο σημεία.

3. Συμπλήρωσε τον πίνακα χωρίς να αλλάξεις το πρόσωπο των ρημάτων:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ
δείχνουν			
συναντούν			
βρίσκουμε			
δέχομαι			
χτυπάτε			
πλένεσαι			

4. Ψάξε καλά στο κείμενο σελ. 8 και διόρθωσε τα ορθογραφικά λάθη που υπάρχουν στις λέξεις:

- α. νηφάδα .....
- β. αβγή .....
- γ. φθηνόπορο .....
- δ. κιλούσε .....
- ε. σκαντζόχειρος .....
- στ. αφήσικο .....
- ζ. άνειξη .....